

[Buhl.]

derom indtil Dato. Men, som sagt, naar Lægmandene kommer til, sker det af sig selv.

Som det ogsaa er fremhævet, er det af stor Betydning, at man netop nu, da den nye Straffelov sætter ind med de vide Strafferammer og den større Adgang til individuel Bedømmelse af Forholdene, gør Alvor af at drage Meddomsmænd ind i Retsafgørelserne. Jeg har paa et enkelt Omraade gennem en Række Aar haft Lejlighed til at følge læge Dommeres Samarbejde med Jurister, nemlig inden for den faste Voldgiftsret, og jeg tror at turde sige, at alle, som har haft Lejlighed til at følge Arbejdet dér — det gælder ikke blot Repræsentanter for Fagene, men ogsaa de Jurister, de Dommere og andre, som har været beskæftiget som Formænd i denne Ret — vil samstemme i, at der fra alle Sider har været udelt Tilfredshed med dette Samarbejde, og at man har haft en levende Forstaaelse af, at Samarbejdet har været af overordentlig Værdi for Rettens hele Virksomhed. Nu er det naturligvis en speciel Opgave, specielle Forhold, der er Tale om dér, men hele Grundlaget, det principielle, er jo dog i Virkeligheden det samme; det er den samme Kombination af almindelig jævn Menneskeopfattelse og juridisk Indsigt, som man nu ogsaa søger at tilvejebringe inden for de almindelige Retter, og i de almindelige Retter vil der jo ikke i samme Grad som inden for den faste Voldgiftsret og lignende kombinerede Retter være Brug for en særlig faglig Indsigt.

Jeg kan da heller ikke tro andet, end at det maa være muligt at komme igennem med denne Sag, som i og for sig synes at have betydelig Tilslutning inden for store Kredse paa Rigsdagen. Jeg kan ikke tro andet, end at det specielt for Venstres Vedkommende maa være saaledes, at de føler, det falder i Traad med deres gode, gamle folkelige Traditioner, at Befolkningen faar Lejlighed til ude omkring i de stedlige Retter at sidde Side om Side med de juridiske Dommere. Det forekommer mig ogsaa urimeligt, at det er de store Forbrydere, de, som kan tiltales for Nævningetingene, der har den Beskyttelse, som ligger i, at Lægdommere medvirker, medens det store Flertal af Syndere, som ikke kommer for Nævningetingene, skal undvære denne Beskyttelse.

Vi fra vor Side kan ogsaa med Glæde se paa det Forslag, der er stillet om Nævningernes Deltagelse i Straffudmaalingen. Det er klart, at det kan afstedkomme Vanskeligheder, og det er givet, at det afsted-

kommer Vanskeligheder, at Nævningernes Medvirken indskrænkes alene til Skyldsspørgsmaalet, medens man helt overlader de juridiske Dommere at udmaale Straffen, uden at disse Dommere har noget nærmere Kendskab til de Synspunkter, som Nævningernes Kendelse hviler paa, og som ganske naturligt bør have Indflydelse paa selve Straffudmaalingen. Problemet er jo afsvækket noget derigennem, at man i 1932 aabnede Adgang til, at der til Nævningerne kunde stilles Spørgsmaal, om der foreligger formildende eller skærpene Omstændigheder, men det er sikkert rigtigt, at man gaar det Skridt videre at inddrage Nævningerne i selve Straffudmaalingen. Jeg kan godt se, at den praktiske Ordning af dette Spørgsmaal kan frembyde Vanskeligheder, at der er forskellige Fremgangsmaader, man kan overveje, men Princippet forekommer mig at være afgørende rigtigt, og jeg vil haabe, at det ogsaa paa dette Punkt maa lykkes at naa til en Forstaaelse.

Hvad Højesteret angaar, findes der jo i Lovforslaget dels Bestemmelser om, at dens Beføjelse til at paakende Bevisspørgsmaal i Straffesager skal ophæves, dels Bestemmelser om offentlig Votering og om Deling af Retten. Hvad det første Spørgsmaal angaar, vil det være en naturlig Konsekvens af hele Ordningen, at Adgangen til at paakende Bevisspørgsmaal bortfalder; i hvert Fald er det jo ganske nødvendigt, naar Højesteret stiller sig paa det Standpunkt, som den hittil har staaet paa, at den har været ganske utilbøjelig til at lade tiltalte eller Vidner møde frem i Retten.

Hvad Spørgsmaalet om offentlig Votering angaar, forekommer det mig, at den offentlige Votering maa være et naturligt Led i hele det moderne Retsliv. Det kan ikke være andet, end at en saadan Votering vil bidrage til en mere levende Retserkendelse end den, man faar under den nuværende Praksis, og det er jo et af de store Goder, som det moderne Retsliv skulde føre med sig. Det er beklageligt, at Højesteret selv er imod en saadan Ordning, men jeg synes, at det kan ikke være afgørende. Det er her interessant at se, hvordan det er gaaet i Norge. Indtil 1863 var der dér hemmelig Votering ligesom nu hos os, og offentlig Votering blev kun gennemført efter haarde Kampe — det var ikke mindst Højesteret selv, som gjorde haardnakket Modstand. Dette er maaske i og for sig ikke uforstaaeligt. Inertiens Lov er jo ogsaa stærk inden for Juraen; de fleste Jurister er konservative i deres Kald, det følger af hele deres Uddannelse og deres Gerning, som jo